

Warszawa, 28 marca 2019 r.

DKO-V.5030.1.2019

Pani/Pan
Prezes Sądu Okręgowego
-wszyscy-

Departament Kadr i Organizacji Sądów Powszechnych i Wojskowych uprzejmie przypomina, że z końcem bieżącego roku upływa kadencja ławników wybranych podczas wyborów w 2015 r. Przy wyborach ławniczych zastosowanie mają przepisy rozdziału 7 w dziale IV ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 52, z późn. zm.), dalej „u.s.p.”. Mając na uwadze powyższe, uprzejmie przedstawiam, co następuje.

1. Kalendarz wyborczy

- do dnia 31 maja 2019 r. prezes sądu okręgowego podaje do wiadomości poszczególnym radom gmin liczbę wybieranych przez nie ławników (art. 161 § 2 u.s.p.),
- do dnia 30 czerwca 2019 r. uprawnione podmioty mogą zgłaszać radom gmin kandydatów na ławników (art. 162 § 1 u.s.p.),
- najpóźniej w październiku 2019 r. odbywają się wybory ławników (art. 163 § 1 u.s.p.),
- do dnia 31 października 2019 r. rady gminy przesyłają prezesom właściwych sądów listę wybranych ławników wraz z dokumentami, o których mowa w art. 162 § 2-4 u.s.p. (art. 164 § 1 u.s.p.),
- do dnia 31 grudnia 2019 r. prezes właściwego sądu wręcza ławnikom zawiadomienie o wyborze, odbiera od nich ślubowanie, wpisuje na listę ławników, którzy mogą być wyznaczani do orzekania oraz wydaje legitymację (art. 164 § 2 i 3 u.s.p.).

Dodatkowo, Departament zaleca przeprowadzenie szkolenia dla osób wybranych po raz pierwszy do pełnienia funkcji ławnika.

2. Tryb zgłaszania kandydatów na ławników

Zgodnie z art. 162 § 1 u.s.p. kandydatów na ławników do sądów okręgowych i rejonowych mogą zgłaszać radom gminy prezesi właściwych sądów, stowarzyszenia, inne organizacje społeczne i zawodowe, zarejestrowane na podstawie przepisów prawa (z wyłączeniem partii politycznych) oraz

co najmniej pięćdziesięciu obywateli mających czynne prawo wyborcze, zamieszkujących stale na terenie gminy dokonującej wyboru.

Jak wynika z § 2 ust. 1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 9 czerwca 2011 r. w sprawie sposobu postępowania z dokumentami złożonymi radom gminy przy zgłaszaniu kandydatów na ławników oraz wzoru karty zgłoszenia (Dz. U. Nr 121, poz. 693), zgłoszenia kandydatów na ławników dokonuje się na karcie zgłoszenia, do której załącza się dokumenty o których mowa w art. 162 § 2-4 u.s.p.

Karta zgłoszenia kandydata na ławnika stanowi załącznik do wymienionego powyżej rozporządzenia i umożliwia ona uzyskanie jednolitych, wszechstronnych informacji o kandydacie przez wszystkie organy weryfikujące zgłoszenia. Informacje zawarte w karcie zgłoszenia są również wykorzystywane przez administrację sądu.

Karta zgłoszenia składa się z trzech części:

Część A – wypełniana jest przez kandydata poprzez wpisanie właściwej gminy (zgodnie z art. 158 § 1 pkt 4 u.s.p.).

Część B – wypełniana przez kandydata – obejmuje dane personalne i teleadresowe oraz inne istotne informacje o kandydacie (m.in. status zawodowy, doświadczenie w pracy społecznej, motywy kandydowania na ławnika, informacja o pełnieniu funkcji ławnika w poprzednich kadencjach). W części tej kandydat wskazuje również, do orzekania w którym sądzie jest proponowany (w sądzie rejonowym lub okręgowym) oraz czy jest proponowany do orzekania w sprawach z zakresu prawa pracy (jeśli tak, to dodatkowo wpisuje zwięzłe uzasadnienie potwierdzające szczególną znajomość praw pracowniczych).

Część C – wypełniana przez przedstawiciela podmiotu zgłaszającego kandydata – obejmuje dane podmiotu zgłaszającego i osoby go reprezentującej. Prezes sądu zgłaszający kandydata wypełnia w tej części tylko rubrykę nr 1.

W karcie zgłoszenia znajduje się pouczenie, że zgłoszenie, które wpłynęło do rady gminy po upływie terminu określonego w art. 162 § 1 u.s.p. lub niespełniające wymagań formalnych, o których mowa w art. 162 § 2 u.s.p. i rozporządzeniu, pozostawia się bez dalszego biegu. Termin do zgłoszenia kandydata nie podlega przywróceniu. Kartę zgłoszenia wraz z załącznikami podmiot zgłaszający kandydata na ławnika lub kandydat, który nie został wybrany na ławnika, powinien odebrać w nieprzekraczalnym terminie 60 dni od dnia przeprowadzenia wyborów. W przypadku nieodebrania dokumentów zostaną one zniszczone w terminie 30 dni.

Zgodnie z art. 162 § 2 u.s.p. do zgłoszenia kandydata na ławnika dokonanego na karcie zgłoszenia dołącza się następujące dokumenty:

- informację o kandydacie z Krajowego Rejestru Karnego,

- oświadczenie kandydata, że nie jest prowadzone przeciwko niemu postępowanie o przestępstwo ścigane z oskarżenia publicznego lub przestępstwo skarbowe,
- oświadczenie kandydata, że nie jest lub nie był pozbawiony władzy rodzicielskiej, a także, że władza rodzicielska nie została mu ograniczona ani zawieszona,
- zaświadczenie lekarskie o stanie zdrowia kandydata, wystawione przez lekarza podstawowej opieki zdrowotnej, stwierdzające brak przeciwwskazań do wykonywania funkcji ławnika,
- dwa zdjęcia zgodne z wymogami stosowanymi przy składaniu wniosku o wydanie dowodu osobistego.

Dodatkowo do karty zgłoszenia należy dołączyć:

- aktualny odpis z Krajowego Rejestru Sądowego albo odpis lub zaświadczenie potwierdzające wpis do innego właściwego rejestru lub ewidencji (art. 162 § 3 u.s.p.) – jeśli kandydata zgłasza stowarzyszenie lub inna organizacja społeczna lub zawodowa, zarejestrowana na podstawie przepisów prawa. **Zgodnie z treścią art. 4 ust. 4aa ustawy z dnia 20 sierpnia 1997 r. o Krajowym Rejestrze Sądowym (Dz. U. z 2018 r. poz. 986, z późn. zm.), dalej „ustawa o KRS”, pobrane samodzielnie wydruki komputerowe informacji o podmiotach wpisanych do Rejestru mają moc zrównaną z mocą odpisu aktualnego z rejestru, wydawanego przez Centralną Informację Krajowego Rejestru Sądowego, o których mowa w art. 4 ust. 3 ustawy o KRS, jeżeli posiadają cechy umożliwiające ich weryfikację z danymi zawartymi w Rejestrze,**
- imienną listę osób zgłaszających kandydata wraz z podaniem ich numeru PESEL, miejsca stałego zamieszkania i własnoręcznym podpisem każdej z tych osób – gdy zgłoszenia kandydata na ławnika dokonuje grupa pięćdziesięciu obywateli (art. 162 § 4 u.s.p.). Osobą uprawnioną do składania wyjaśnień w sprawie zgłoszenia kandydata jest osoba, której nazwisko zostało umieszczone jako pierwsze na liście (art. 162 § 6 u.s.p.).

Informacja o kandydacie z Krajowego Rejestru Karnego, oświadczenia kandydata na ławnika oraz zaświadczenie lekarskie powinny być opatrzone datą nie wcześniejszą niż trzydzieści dni przed dniem zgłoszenia. Natomiast odpis z Krajowego Rejestru Sądowego albo odpis lub zaświadczenie potwierdzające wpis organizacji społecznej lub zawodowej do właściwego rejestru lub ewidencji powinny mieć datę nie wcześniejszą niż trzy miesiące przed dniem zgłoszenia (art. 162 § 5 u.s.p.).

Koszt opłaty za wydanie informacji z Krajowego Rejestru Karnego oraz aktualnego odpisu z Krajowego Rejestru Sądowego albo odpisu lub zaświadczenia innego właściwego rejestru lub ewidencji ponosi Skarb Państwa (art. 162 § 7 i § 8 u.s.p.).

Opłaty za badania lekarskie i za wystawienie zaświadczenia lekarskiego ponosi kandydat na ławnika (art. 162 § 7a u.s.p.).

3. Liczba ławników do wyboru

Zgodnie z art. 161 § 2 u.s.p. prezes sądu okręgowego podaje liczbę ławników do wiadomości poszczególnym radom gmin najpóźniej na trzydzieści dni przed upływem terminu zgłaszania kandydatów.

Mając na uwadze art. 170 § 1 u.s.p., który stanowi, że ławnik może być wyznaczony do udziału w rozprawach do dwunastu dni w ciągu roku, Departament zwraca się z uprzejmą prośbą o dokonanie analizy liczby spraw, w których ławnicy biorą udział w orzekaniu i zgłoszenie optymalnej liczby ławników do wyboru przez rady gminy.

4. Wybór ławników przez radę gminy

Po dokonaniu zgłoszeń kandydatów na ławników przez uprawnione podmioty rady gmin zasięgają od komendanta wojewódzkiego Policji albo Komendanta Stołecznego Policji informacji o kandydatach. Informacje o kandydacie na ławnika uzyskuje się i sporządza na zasadach określonych dla informacji o kandydacie do objęcia stanowiska sędziowskiego (art. 162 § 9 u.s.p.).

Przed przystąpieniem do wyborów rada gminy powołuje zespół, który przedstawia na sesji rady gminy swoją opinię o zgłoszonych kandydatach, w szczególności w zakresie spełnienia przez nich wymogów określonych w ustawie (art. 163 § 2 u.s.p.).

Z uwagi na rolę jaką ławnik pełni w polskim wymiarze sprawiedliwości, Departament zwraca się z prośbą o umożliwienie udziału sędziów bądź pracowników sądów w pracach zespołów opiniujących kandydatów na ławników, w przypadku gdy rady gminy wystąpią o wskazanie takich osób.

Najpóźniej w październiku 2019 r. rady gminy dokonują wyboru ławników.

Po przeprowadzeniu wyborów rada gminy przesyła niezwłocznie właściwemu sądowi karty zgłoszenia kandydatów, którzy zostali wybrani ławnikami, wraz z załączonymi do nich dokumentami oraz informacje o wybranych ławnikach uzyskane od komendanta wojewódzkiego Policji albo Komendanta Stołecznego Policji (§ 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 9 czerwca 2011 r. w sprawie sposobu postępowania z dokumentami złożonymi radom gminy przy zgłaszaniu kandydatów na ławników oraz wzoru karty zgłoszenia).

Listę wybranych ławników wraz z dokumentami, rady gmin przesyłają prezesom właściwych sądów, najpóźniej do końca października 2019 r. Spośród ławników znajdujących się na liście wybranych ławników rady gmin wskazują ławników do orzekania w sprawach z zakresu prawa pracy (art. 164 § 1 u.s.p.).

5. Sprawozdanie z wyborów

W celu uzyskania informacji o wynikach przeprowadzonych wyborów, zwracam się z uprzejmą prośbą o przekazanie sprawozdania na temat ławników wybranych na kadencję 2020-2024, wg wzoru załączonego do pisma, w terminie do dnia 16 grudnia 2019 r.

Dane zamieszczone w tabeli powinny być zgodne z danymi zawartymi w kartach zgłoszenia.

Krzysztof Petryna
Zastępca Dyrektora - Sędzia
Departament Kadr i Organizacji Sądów
Powszechnych i Wojskowych
/podpisano elektronicznie/

Zał. 1

Do wiadomości:

Pani/Pan

Prezes Sądu Apelacyjnego

- wszyscy-

Potwierdzam zgodność kopii z dokumentem elektronicznym:

Identyfikator dokumentu	172000.385442.295624
Nazwa dokumentu	Wybory ławników 2019 r. - wystąpienie do prezesów sądów okręgowych - podpis elektroniczny.pdf
Tytuł dokumentu	Wybory ławników 2019 r. - wystąpienie do prezesów sądów okręgowych - podpis elektroniczny
Sygnatura dokumentu	DKO-V.5030.1.2019
Data dokumentu	2019-03-28 13:32:54
Skrót dokumentu	39F15CA1953FE01961DE39D600D2BE484FC682 AA
Wersja dokumentu	1.8
Data podpisu	2019-03-28 13:32:50
Podpisane przez	Krzysztof Paweł Petryna Zastępca Dyrektora - Sędzia
	EZD 3.71.456.456.17035
Data wydruku:	2019-03-28 14:14:00
Autor wydruku:	Morozik Joanna w zastępstwie za Sekretariat DKO-V. podreferendarz

Warszawa, 20 maja 2019 r.

Departament Kadr i Organizacji Sądów
Powszechnych i Wojskowych

DKO-V.5030.1.2019

Pani/Pan
Prezes Sądu Okręgowego
-wszyscy-

Z uwagi na kierowane do Departamentu Kadr i Organizacji Sądów Powszechnych i Wojskowych pytania dotyczące zbliżających się wyborów ławników (odnośnie zawartego w karcie zgłoszenia upoważnienie do przetwarzania danych osobowych, terminu składania kart zgłoszenia, pozyskiwania informacji o kandydacie na ławnika od właściwego komendanta Policji), uprzejmie przedstawiam stanowisko tut. Departamentu i Departamentu Legislacyjnego Prawa Karnego, z prośbą o przekazanie osobom zainteresowanym, w tym w razie potrzeby pracownikom urzędów gmin odpowiedzialnym za przeprowadzenie wyborów ławników.

1. upoważnienie do przetwarzania danych osobowych kandydata na ławnika

Obowiązujące rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) (Dz. U. z 2019 r. poz. 730) w art. 6 określa podstawy przetwarzania danych osobowych. Tym samym w obecnym stanie prawnym nie ma potrzeby, aby kandydat na ławnika musiał składać oświadczenie o wyrażeniu zgody na przetwarzanie danych osobowych – podstawę przetwarzania jego danych stanowi nie art. 6 ust. 1 lit. a, lecz art. 6 ust. 1 lit. c i e ogólnego rozporządzenia o ochronie danych. Dobrowolne przekazanie w karcie zgłoszenia na ławnika niezbędnych danych osobowych potrzebnych w procesie ubiegania się o objęcie funkcji ławnika, a tym samym zainicjowanie z własnej woli procesu leżącego w interesie publicznym i dalsze prowadzenie postępowania przez organy władzy publicznej powoduje, że nie ma potrzeby składania oświadczenia o wyrażeniu zgody na przetwarzanie danych osobowych.

Mając zaś na uwadze obowiązujący wzór formularza zgłoszenia kandydata na ławnika, uprzejmie wskazuję, że zarówno złożenie przez kandydata oświadczenia o wyrażeniu zgody na przetwarzanie danych osobowych odwołującego się do nieobowiązujących przepisów, jak i niezłożenie żadnego oświadczenia w tym zakresie (pod warunkiem złożenia oświadczenia o wyrażeniu zgody na kandydowanie) winno być kwalifikowane jako ważne i skuteczne złożenie zgłoszenia – podstawę przetwarzania danych kandydata stanowią bowiem przepisy art. 6 ust. 1 lit. c i e ogólnego rozporządzenia o ochronie danych, nie zaś zgoda zainteresowanego.

2. termin składania kart zgłoszenia kandydata na ławnika

Zgodnie z art. 162 § 1 z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 2019 r. poz. 52, z późn. zm.), dalej „u.s.p.” kandydatów na ławników mogą zgłaszać radom gmin podmioty uprawnione w terminie do dnia 30 czerwca ostatniego roku kadencji.

W związku z faktem, że dzień 30 czerwca 2019 r. wypada w niedzielę, w wystąpieniach kierowanych do tut. Departamentu pojawiały się pytania o możliwość zastosowania art. 57 § 4 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2018 r. poz. 2086, z późn. zm.), dalej k.p.a., przy obliczaniu terminu.

Należy zauważyć, że postępowanie dotyczące zgłaszania kandydatów na ławników radom gmin nie jest postępowaniem administracyjnym, lecz szczególną procedurą o niewątpliwie publicznoprawnym charakterze, regulowaną odrębnie w ustawie – Prawo o ustroju sądów powszechnych. Całość regulacji dotyczącej tej procedury mieści się w art. 162 u.s.p. i obejmuje jedynie kluczowe, podstawowe zagadnienia.

Podkreślenia wymaga, że w omawianym przepisie termin na zgłoszenie kandydata na ławnika został określony przez wskazanie konkretnej daty dziennej („do dnia 30 czerwca ostatniego roku kadencji”).

Z uwagi na powyższe Departament Kadr i Organizacji Sądów Powszechnych i Wojskowych zaleca zachować termin wynikający wprost z u.s.p.

Jednakże wskazać trzeba, że ostateczna decyzja co do zastosowania bądź niezastosowania art. 57 § 4 k.p.a., w przedmiotowym zakresie należy do właściwego organu realizującego przewidzianą prawem procedurę, tj. w tym przypadku rady gminy. Istotne jest jedynie, aby przyjęte rozwiązanie stosowane było jednolicie w stosunku do wszystkich kandydatów, tak aby zapewnić równość ich praw (przy czym istotne jest jednolite stosowanie przez jeden konkretny organ, nie zachodzi potrzeba, aby jednolita wykładnia była stosowana

w skali całego kraju przez wszystkie rady gmin). Z tego punktu widzenia pożądane jest również, aby właściwy organ z odpowiednim wyprzedzeniem w zwyczajowo przyjęty sposób (np. w Biuletynie Informacji Publicznej) zakomunikował do wiadomości wszystkich potencjalnie zainteresowanych, jaki termin złożenia zgłoszenia będzie uznawał za zgłoszenie dokonane z dochowaniem przepisu art. 162 § 1 u.s.p.

3. uzyskiwanie informacji o kandydacie na ławnika od właściwego komendanta Policji

W myśl art. 162 § 9 zdanie drugie u.s.p. informacje o kandydacie na ławnika uzyskuje się i sporządza na zasadach określonych dla informacji o kandydacie do objęcia stanowiska sędziowskiego. Żaden przepis ustawy nie wskazuje jednak formy, w jakiej rada gminy powinna skierować wniosek do komendanta Policji, ani nie wymienia danych o kandydacie na ławnika, które winny się znaleźć w przedmiotowym wniosku. Niemniej jednak w związku z art. 5 ust. 1 lit. c ogólnego rozporządzenia o ochronie danych, wprowadzającego zasadę minimalizacji danych i konieczności przetwarzania tylko tych danych, które są niezbędne, wydaje się, że imię (imiona) i nazwisko, a także numer PESEL oraz adres stałego zamieszkania kandydata na ławnika, należy uznać za ten zakres danych, które są niezbędne, a jednocześnie wystarczające do wykonania zadania nałożonego na komendanta Policji w art. 162 § 9 u.s.p.

Krzysztof Petryna
Zastępca Dyrektora - Sędzia
Departament Kadr i Organizacji Sądów
Powszechnych i Wojskowych
/podpisano elektronicznie/

Potwierdzam zgodność kopii z dokumentem elektronicznym:

Identyfikator dokumentu	172000.638665.462941
Nazwa dokumentu	pismo dot. wątpliwości do PSO wszyscy- podpis elektroniczny.pdf
Tytuł dokumentu	pismo dot. wątpliwości do PSO wszyscy- podpis elektroniczny
Sygnatura dokumentu	DKO-V.5030.1.2019
Data dokumentu	2019-05-20 15:03:29
Skrót dokumentu	A4C37B3ECA4FD89591742957FB224733D05BEF75
Wersja dokumentu	1.6
Data podpisu	2019-05-20 15:03:17
Podpisane przez	Krzysztof Paweł Petryna Zastępca Dyrektora - Sędzia
	EZD 3.71.456.456.17035
Data wydruku:	2019-05-20 15:11:54
Autor wydruku:	Morozik Joanna w zastępstwie za Sekretariat DKO-V. podreferendarz